

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke deleže za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje deleže toliko več, kolikor znača poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujedno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovite, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— Četrt leta . . . K 5:50
Pol leta . . . , 11.— En mesec . . . , 1:90

Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— Četrt leta . . . K 8:50
Pol leta . . . , 13.— En mesec . . . , 2:30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na določno naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročni brez ozira vsakemu, kdo ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravljenštvo „Slovenskega Naroda“.

Naši duhovniki in konsumna društva.

Breztevilnikrat smo že povdajali, da se naši duhovniki pečajo s posli, kateri se na jedni strani ne strinjajo z vzvijenim duhovniškim poklicem, na drugi strani pa se na take posle, ker nimajo v to potrebnega strokovnjaka izobraženja, tudi ne umejo. V mislih imamo v prvi vrsti konsumna društva. Namer, katera je vodila duhovnike pri ustanovljenju takih društev, bila je nemoralna, hoteli so ž njimi oškodovati in uničiti napredne trgovce in obrtnike, kateri niso hoteli trobiti v njih rog; zategadelj je ta namera tudi v dijametalnem nasprotju s prvim naukom naše vere, ki zahteva, da ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.

Naš knezoškof, ki bi moral kot višji dušni pastir takoj uložiti svoj veto, ko je videl, za kake posle se unema podložna mu duhovščina in zlorablja svojo duhovsko oblast, ni k temu počenjanju samo molčal, temuč ga je celo odobraval in pospeševal.

LISTEK.

Pariz v februarju.

Velecenjena gospa!

Iskrena Vam hvala in — rokocmok! — za ljubezniwo pisemce! Moj Bog, rad bi se odzval Vašemu povabilu ter se pri-družil Vašim kavalirjem, toda ne gre... Verujem Vam, da se bela Ljubljana res »velikomest«: vodovod, električna luč in tramvaj že imate, v kratkem dobite poleg elegantne vinske kleti še komfortno klet za pivo, tako da Vam treba le še nočnih kavaren z »damen-orchester« in — za univerzo ste zreli. Ljubljana pridobiva na ūku; moda damskega toalet ima kvečjemu še mesec zamude za Dunajem, dva meseca za Parizom ter štiri za Londonom. Dovtipom po kavarnah se še komaj pozna importiranost in jedva 14dnevna starost, opereti kupleti pa, ki jih prepevajo ljubljanski gigrli — »frakarji«, ne? — ali požvižgavajo, so na Dunaju baš položeni v registraturo. Da, da, Ljubljana hiti s časom, in če bi ne bila tako majhna in malenkostna, bi se človek čutil v njej kot tu v Parizu, seveda, če ima denar, veselo gre, temperament in pogum.

Zato pa ostanem letos že še rajši tu

Kakor pa škofje sploh nè postopajo jednotno, če tudi se je od nas zahtevalo, da jim moramo slepo slediti celo v političnih zadevah, ki niso z vero v nobeni zvezi, tako so tudi glede konsumnih društev raznega mnenja. Medtem, ko škof Anton Bonaventura konsume celo pospešuje, je lavantinski knezoškof dr. Napotnik popolnoma druzega mnenja, in sicer mnenja, katero je popolnoma pravilno. Osobito o konsumih meni, da v njem ni mesta za duhovnika.

Slučajno nam je prišel v roke cerkveni naredbenik za lavantinsko škofijo, letnik 1900 št. 872. V tem se razpravlja med drugim tudi o udeleževanju duhovnikov pri konsumnih društev. Če tudi je ta članek nekoliko zastarel, vendar je za nas tudi še danes aktualnega pomena, ker iz njega moremo posneti, kako sodi o nastopih duhovnikov v konsumnih društev lavantinski knezoškof.

Zato priobčujemo v nastopnem ta članek, ki ima naslov: »Opazke glede udeleževanja duhovnikov v konsumnih društev« — v doslovnom slovenskem prevodu. Glasi se:

»Ker je dal k temu specijalni slučaj povod, se glede udeleževanja duhovnikov pri konsumnih društev duhovnikom sledče v ravnanje naznanja:

Gotovo je hvalevredno, če hoče dušni pastir mimo skrbi za blagor neumrljivih duš, za kateri mu je, kar je samo ob sebi umevno, najbolj skrbeti, tudi skrbeti za izboljšanje materialnega položaja svojih faranov ter jih v tem obziru pastoralno previdno (in pastoralkliger Weise) spodbuja, poučuje in svetuje. Kmečke združbe naj povspešuje duhovnik osobito s personom, po časnikih. (Agricolis unionibus praesertim calamo et atramento opem afferat sacerdos. F. X. Godts, Scopuli ortandi. Ed. 3. pag. 219 Desclée et Comp. a 1896.) V tem smislu govorijo tudi dijecezanski statuti (Gesta et Slat. Syn. dioec. Lav. a 1896 celebr. pg. 235): Pred vsem naj skrbi duhovnik, da daje nagib k ustanavljanju pomožnih delavskih društev, zlasti pa

kmečkih. (Mognopere curet sacerdos, ut incitamentum afferat societatibus cooperativis praesertim agricolarum). Sicer se nadalje pripomni: Pazi naj pa le, kakšne vrste društvo hoče s svojo pomočjo podpirati. Pomožne delavske združbe se namreč morejo razvrstiti v trojno vrsto, v kolikor namreč povspešujejo ali produkcijo, ali vzajemni kredit ali samo konsum. (Sed atendat, cuiusnam generis societati vult operam suam navare. Societates enim cooperativae in tres possunt dividi species, prout vel productionem, vel mutum creditum, vel consummationem tantum prosequantur). Kar zadeva osobito društva zadnje vrste, takozvanih konsumnih društev, piše F. X. Godts v svojem, preje navedenem izbornem delu glede istih (stran 221) doslovno sledče: So tudi tako imenovana konsumna društva. Kar se teh tiče, naj se jako pazno in previdno (duhovnik) v nje vtika. Kajti, čeravno se na eni strani povspešuje gmotni blagor delavcev, je na drugi strani krivično, uničevati manjše trgovce, ki naravnost veliko škodo trpe, ako se ustanavljajo delavska konsumna društva. Zategadelj bi bilo želeti, če je to možno, da se prej postavi kakor sindikat med onimi manjšimi trgovci in konsumenti. (Dantur denique societates cooperativae pro consummatione. In hisce maxima adhibeatur circumspectio. Nam si ex una parte favendum est bono materiali operariorum, ex alia parte nefas esset despicer conditionem humilium mercatorum, qui naturaliter multum damni sustinent ab erectione societatum cooperativa in consummatione. Quapropter optandum, si fieri potest, ut prius quasi syndicatus constituantur inter mercatores illos minores et consummatores.)

Pa recimo, da bi bila ustanovitev konsumnega društva potrebna ali pa vsaj koristna (erspriesslich), se vendar ne sme na noben način prezreti, da ni ne v dijecezanskih statutih, in tudi sploh ne v smislu cerkvenih določil, da se postavi

dušni pastir na čelo kakemu društvu prevzame njega vodstvo in nadzoruje njega poslovanje.

Temeljem opomina sv. svetovnega apostola (II. Tim. 2, 4): »Nihče, kdor se vojskuje za Boga, se naj ne meša v posvetne zadeve« (v posvetna opravila.) (»Nemo militans Deo, implicit se negotiis saecularibus«) prepovedujejo dekretili papeža Gregorja IX. (c. 6. X. III. 50) klerikom udeleževanje na profanih poslih. »Naj se duhovniki ali redovniki ne mešajo v posvetne zadeve.« (»Ne clerici vel monachi in saecularibus negotiis immiscant.« Cfr. Aichner, comp. iur. eccl. Ed. 7. pag. 249). Papež Benedikt XIV. izjavlja v »constitutio apostolicae servitutis« z dne 27. februarja 1741: »Nobenega opravila, če je duhovnikom prepovedano, ne smejo isti izvrševati pod krinko drugega imena. (»Nullam negotiationem, alias clericis prohibitem, posse ab iisdem sub alieni nominis velamine exerceri.« Conf. Bullar. Bened. XIV. tom. I. const 13; Bened. XIV. de Syn. dioec. Lib. X. eap. 6; fr. Santi Praelect. iur. can. Ed. 3. pag. 463.) Ta določila je velesveti koncilij tridentinski (Lecs. XXII. capt. de ref.) znova zabičil: »...določuje sv. zbor, kar je sploh od papežev in sv. cerkvenih zborov že pogosto in uspešno bilo predpisano o življenju duhovnikov, o poštenosti... in o tem, da naj se duhovniki ogibljejo posvetnih opravil, ista določila pa tudi v bodočnosti ostanejo v veljavi.« (»...statuit sancta Synodus, ubique alias a summis Pontificibus et a sacris conciliis de clericorum vita, honestate... necnon saecularibus negotiis fugiendis copiose ac salubriter sancta fuerunt, eadem in posterum... observentur.«)

Razlogi, kateri so napotili cerkev, da je izdala take ukaze, so jasni. Ne glede na to, da take posvetne skrbi in taki posvetni posli duhovniku mnogo dragocenega časa odvzamejo in njegove moči in sposobnosti odtegnejo poslom njegovega visokega in vzvišenega poklica, kateri so neprimerno važnejši, ne strinjajo

ob krasni Seini. Želim Vam najlepše za bave v predpustu, legijo najdiskretnejših in najduhovitejših čestilcev in vsaj pet najapartnejših toalet, radi katerih naj dobi vsaj deset Vaših prijateljic najhujšo migneno... Ali pojde v »Slavčev« »Začrani gozd« kot gozdna vila, kot »Rudeča kapica« ali kot škratki ali kot začarana »Trnjulčiča?« Gospod soprog bil imeniten »Repoštev« — ali ne? — Ali pojde na »Dno morja?« Ej, gotovo aranžirate zopet pikantno skupino iz najlepših in najmlajših ljubljanskih krasotic in najlegantnejših kavalirjev! »Potopljeni Zvon«, »Večni mornar«, »Argonauti pri Vrhniku z Jazonom«, »dvor povodnjega moža z ljubljansko Uršiko v steklenom gradu — o, toliko divnih skupin morete prirediti, da bodo žurnalisti zopet cele noči po vseh novih in starih slovarjih iskali — komplimentov.

Letos boste imeli v Ljubljani celo 4 maskarade, kar je nov napredok, vrhu tega pa še ekskviziten oficirski bal za najviše »10.000«. To bo zopet tekmovanje med Ljubljankami obeh narodnosti! Vse v bagru in svili, vse z vlečko in dekoltažo! O, Ljubljana napreduje, napreduje silovito.

Toda karneval v Parizu je vendarle še malo lepši. Blaznoveseli Kurent postavi vsako leto pol Pariza na glavo in

obrne vse narobe. Časi revolucije se povrnejo za par tednov in snežnobele, pikantno izlikane perice ter druge lepe delavke temotnih quartiers postanejo v predpustu neomejene vladarice uživajočega sveta. Velika opera, ki se sicer tako prevzeto in nerepubličansko zapira pred špisarsko invazijo, je izpremenjena v pisano norišče za vsakogar. Nad resnimi kipi svetovnoslavnih komponistov, po slikah in dragocenih stebriščih migljajo brezbrojne zastavice ter se leskejejo dovitpi emblemi. Divjerazposajeno vrvenje mask vrši skozi veličastne portale v častitljivo palačo tja na ogromno plešišče vrhu blazinastih sedežev parketa in preko velikanskega odra. Kjer sicer jezdijo Walkure in kjer odvaja Faust svojo Metko v oblake, tu skačejo sedaj razposajene in razuzdane grisette v najdrznejših maskah. Tudi moških mask je neštevilo, a večinoma nosijo hlače dame! Po ložah sede najodličnejši in najimenitejši Parižani in Parižanke. Vstopina je velikanska sicer, a zabava izborna. Bonboni, serpentine, korijandoli in konfeti... vse šviga po zraku semtertja, kjer bi divjal po gledališču najblaznejši viharen vrtinec. Vse se smeje, kliče, draži, zbadá, tudi objema in poljublja. Flirt hodi danes golorok, in koketira se brez

zeniranja. Generalen pardon za vse! Vse je dovoljeno, vse odpustljivo! Tu ni nikake zamere, nikakega razločka med stanovi; »fraternite« in »egalite«, predvsem pa »liberte«... Tega v Ljubljani — niti na Sokolovih maskaradah! — še ne poznate! Pod masko je vsak Parižan demokrat in tudi najvišja plemenitašinja se čuti v predpustu socialistinjo. Mondaine in demimondaine sklenejo premirje... In tako pleše nepoznano vse do poznegra jutra!

Karneval pa vlada tudi po ulicah. Maske vidiš v tropah ves predpust, na večer pa se vozijo tudi po privatnih hišah na posete, po kavarnah in restavrantih. Po boulevardih se gnete občinstvo ter ometava; z oken pa se usipljejo celi oblaki konfetija. Smeh, vrišč, hrup na vseh koncih in krajin! Vmes pa šviga elegantne ekipaže s krasnimi maskami! Tla so debelo pokrita z najpisanejšo preprogo; sladkor, riž, papir, cvetlice... vsega je na kupe... Najdivišje razgraja Kurent na boulevardu St. Michel, kjer se zbirajo mladi quartier latin. Dijaki in dijakinje, no, — lahko si mislite!

Po finejših hišah se prirejajo amusantne soiréeje, kostumni bali in nečuvano rafinirane maskarade, navadno le za najintimnejše prijatelje in prijateljice;

se tudi mnogokrat z duhovniško resnostjo in dostenostjo in znižujejo splošen ugled, katerega svečenik potrebuje, da more v dušnem pastirstvu vsestransko uspešno delovati. Gotovo ne more ustrezati duhovniški dostenosti, gotovo pa tudi ne pospeševati ugleda duhovnikov, če istina stopa kot nadzornik kramarije, ali mesarije, ali vinotočev ali enakih poslov, kateri so združeni s konsumnimi društvami. Pri vsem tem vlačijo taka opravila duhovnika v strankarske boje, provzročajo vsled tega prepir in zdražbe ter izvajajo nepotrebne pritožbe in tožbe. »Dasi so tedaj delavska pomočna društva jako koristna, če absolutno govorimo, vendar naj se skrbno pazi, ali bodo v kakem določenem kraju ali ob obstoječih razmerah relativno kaj hasnila ali znabiti škodovala. Inače provzročuje ustanavljenje takih društev le srd in velikanska nasprotstva od strani onih trgovcev, ki se po pravici domnevajo, da se kršijo njihove pravice in da se jim jemlje obstanek za življenje in za eksistenco. Kajti izkušnja je nas že prav poučila, da so se radi takih društev že mnogi ljudje odvrnili od katoliškega mišljenja in od sprejemanja sv. zakramentov.« (»Quamvis ergo societates cooperativae valde sint utiles, absolute loquendo, tamen probe videndum est, si tali loco, talibusve in adiunctis relative sint profuturae vel potius nocivae. Secus earum erectio odium oppositionumque nimiam conciliant a parte mercatorum illorum, qui putarent per eas iura sua laedi, sive a se auferri victus et subsistentia. Jam experientia docuit, propter cooperativas multas abduci ab opinione catholica in politicis, immo a frequentia sacramentorum.« Godts. Op. cit. pag. 218.)

Zato pa je tudi božji učenik, odločno odklonil, ko se je zahtevalo od njega, da se naj v posvetne pravne posle utikuje. Ko ga je nekdo iz množice prosil: »Učenik, reci mojemu bratu, naj razdeli z menoj dedšino«. — (•Magister, dic fratri meo, ut dividat tecum haereditatem), odgovoril mu je: »Človek, kdo me je določil za sodnika, ali razdeljevatelja za vaju?« (•Homo, quis me constituit iudicem aut divisorem super vos?« Luc. 12, 13, 14) On ni hotel svojega vzvilenega poklicati znižati k strogo človeškim poslom. Gotovo pa je to nujen opomin duhovniku, da se zdržuje opravil, katera se ne strinjajo z njegovim svetim poklicem. — Sicer pa mora že naravna opreznost in pridnost duhovniku odsvetovali, da se ne peča z opravili, katerih zadostno ne razume. Duhovnik nima tiste strokovnjaške izobrazbe, katera je potrebna za uspešno vodstvo in nadzvrševanje takega društva, in ž njim združenih opravil, kakor kramarije, mesarije, gostilne itd. Ako društvu iz katerega-koli razloga nastane materialna škoda, je za isto v prvi vrsti odgovoren duhovnik, ki društvo vodi. (Pri nas je narobe: Kadar konsumno

— Policia ima v predpustu ušesa z vato
zamašena! —

Najneženantnejše maskarade pa pri-rejajo vendorle umetniki — »qual'z-arts« v Moulin Ronge. Kogar modeli in ljubice iz quartir latina ali z Montmartra prav natanko ne zanimajo, naj ostane doma! Svoboda je tu parola, svoboda do eksce-sov! Toda ti umetniški bali so vendor tudi resnično umetniški, saj jih okrase in aranžirajo slikarji in kiparji z najduhovitejšimi in najbizarnejšimi dekoracijami. Seveda bi se skupine, ki nastopajo tu navadno v historičnih prizorih in historičnih — večinoma klasičnih — kostumih v ljubljanskem »Nar. Domu« ne smele prikazati... Tako — »napredna« ne bo menda bela Ljubljana nikdar! In prav je, da ne! —

V Parizu imamo torej baš sedaj zahave toliko, da se nam po Ljubljani — ne rečem: po Ljubljankah! — ne kolca! Pariz sedaj pleše, poje in norí; povsod odmeva godba, povsod se čuje smeh in veselje. Nervoznost je danes v Parizu univerzalna in ljubezni žrtvujejo hekatombe!

Tako je v februvarju pri nas. — Nadejam se, da mi kmalu sporočite, kako je bilo v Ljubljani. Dotlej Vam poljublja ročico
Vam pokorni **Jacques**

Jacques.

Pariz, 9 rue de Paradis.

društvo ne uspeva, odtegujejo se mu duhovniki in njih podrepniki pravočasno, ter pustijo uboge zapeljane kmete na cedilu.
Opozka ured.

Z ozirom na ta izvajanja je resno premisliti, ali primeroma neznatnih materialnih koristij, katere more duhovnik s tem, da vodi konsumno društvo, društvenikom pridobiti, ogromno ne nadkriljujejo moralično škodljivih posledic, katere nastanejo za njegovo dušnopastirsко delovanje. Brez dvoma bode duhovnik splošnemu blagru več koristil, ako vsestransko in vestno spolnjujoč dolžnosti dušnega pastirja, pred vsem na to gleda, da pospešuje v občini versko življenje, se za cerkvena društva z vnemo zavzema, in vernike, osobito pa mladino z vsemi močmi navaja k temu, da se vadijo nравnosti treznosti, zmernosti in štedljivosti. Če pa, ko je resno uvaževal vse okolnosti, ustanovljenje takega društva potrebним smatra, potem bo v svojej pastoralnej previdnosti svojim faranom z dobrim svetom pomagal, vodstvo in nadzorovanje takega društva pa sposobnemu lajiku prepustil. — — —“

Tako je govoril mariborski knezoškof. Če ga nekateri lastni njegovi duhovniki ne slušajo (glej Št. Jurij ob južni železnici), je to njegova stvar. Kar je povedal velja v polnem obsegu. Komentarja njegovim izvajanjem nam ni treba pisati. Pribiti pa se mora, da to, kar lavantinski knezoškof odločno, obsoja, to ljubljanski knezoškof odločno pospešuje, če tudi je katoliška vera na Štajerskem ravno tista, kakor na Kranjskem. — Radovedni smo pa vsejedno, če ne bode oblila škofa Bonaventure rudečica, ko bode sprevideli, da njegov najbližji kolega indirektno tako odločno obsoja počenjanje naše duhovštine in kranjskega škofa.

**V Ljubljani, 1. februvara.
Srbsko prestolonasledništvo.**

To vprašanje je postalno v zadnjem času predmet razmotrivanj in ugibanj. Imenovali so se tudi že razni kandidatje, srbski, črnogorski in nemški. Sedaj se je oglasilo glasilo Goluchovskega, »Fremdenblatt«. List piše, da ni res, da bi se hotel kralj Aleksander umakniti v zasebno življenje ter napraviti prostor dinastiji Karagjorgjevićev, ter da je Avstro Ogrska s to izpremembo na srbskem prestolu zadovoljna, res pa je, da sedaj sploh še ni aktualno srbsko prestolonasledniško vprašanje. Kralj je šele 28 let star in je še možno, da postane oče. List pa dokazuje, da je srbska ustava v določilih glede prestolonasledništva pomanjkljiva. Slabi finančialni položaj Srbije tudi ne prenese velikih prekucij v vladarstvu. Naša država se v srbske zadeve ne meša. V Srbiji je baje sedaj vse v redu in ni povoda, že danes misliti na večje premembe pri dvoru.

Politične struje na Balkanu.

Listi poročajo veselo vest, da se je razmerje med Črnogoro in Srbijo docela izboljšalo. Črnogorski knez je sprejel srbskega kraljevega odposlanca, ki naj uredi preporna vprašanja in utemelji iznova staro prijateljstvo. Iz Carigrada poročajo, da se je zadnje dni mnogo brzojavilo med sultonom in črnogorskim knezom. Knez Nikita je bil v Peterburgu ter je poročal carju o dobrem razmerju med Turčijo in Črnogoro. Sultan se je zato knezu toplo zahvalil ter ga zatrdil svojega prijateljstva, na kar je tudi knez izrazil svoje veselje, da ni med Turčijo in Srbijo nikakrega oblaka. Srbija in Bolgarja že dalje časa z raznimi deputacijami (poslanci, učitelji itd.) izražata medsebojno prijateljstvo, tako da je danes razmerje med sodoma čisto drugo kot ob času Milana. »Novostic« pa poročajo, da se pojavljajo v srbskem časopisu protiruske tendence ter približevanju k Avstro Ogrski. »Novostic«

približevanju k Avstro-Ugrski. »Novosti« dokazujejo, da srbski narod simpatizuje le z Rusijo, ter da je v interesu Srbije želeti, da ne zaide na pot, katero je hodila nekdaj na svojo škodo Bolgarija. Leče bo delal kralj rusko politiko, bo imel zaslombo v narodu, germanizatorskih stremljenj pa Srbi ne odobravajo že od nekdaj.

Vískovna svobody na Ruskem.

»Berliner Localanzeiger« je dobil iz Peterburga poročilo, da je ruski notranji minister prepovedal izdajanje lista »Ro-

ssija«. Izdajatelja Amfiteatrova je poslala vlasta brez obravnave in sodbe za pet let v Sibirijo, ker je spisal in objavil feljton, v katerem je smešil carsko rodbino, zlasti carja in carico vdovo. Carsko rodbino Romanov je imenoval Obmanov. Amfiteatrov je moral že naslednjega dne zapustiti Peterburg, in policija je zasegla vse njegove liste ter izvršila preiskave v stanovanjih pri vseh sotrudnikih lista. Amfiteatrov je bil liberalec in zagovornik vseslovanstva. Obsojal je vrivanje nemščine na Ruskem ter smešil zaljubljenost izvestnih dvornih krogov v nemščino. Bil je več let sotrudnik lista »Nov. Vremja«. V Bolgariji si je pridobil s svojim nastopom največje zasluge za zblizanje z Rusijo. Veliki listi v Moskvi in Peterburgu izhajajo brez cenzure. Izdajatelj je sam cenzor svojega lista. Amfiteatrov pa je moral v pregnanstvo, kerni cenzuriral in konfisciral lastnega feljtona. Tiskovna svoboda je na Ruskem še vedno nična, in žurnalisti se še danes kaznujejo s tisto strogostjo, kot so jih kaznovali v XVIII. veku. Slovanski, vsestransko napredujoči Rusiji to ni na čast, in njeni sovražniki imajo tako dobro orožje, da bijejo po ruski ustavi.

Izpred sodišča.

Gospod deželnosodni svetnik Hau-
ff en je včeraj predsedoval družim slede-
čim obravnavam deželne sodnije:

1. Tržičanje. Posestnik Janez Blažič iz Tržiča je odpovedal črevljaru Janezu Miklavčiču dne 11. septembra stanovanje. Radi tega pričela sta se prepirati in iz prepira je nastal pretep. Blažič je prijel Miklavčiča silovito za vrat, tako da je zadnjega žena pritekla in zakričala: »Aga 'maš malenga zadaviti?« Poleg tega je Blažič črevljarja še obrcal in osuval. Miklavčič pa je šel po končanem boju k Blažiču in mu dejal: »Janez, dajva se zglihat«. Janez pa na to: »Predno se s takim hudičem zgliham, te raje hin naredim«. Nato je šel Miklavčič v Kranj k zdravniku in nakrat se je izvedelo, da je bil od Blažiča težko ranjen ter da mu je bilo jedno rebro zlomljeno. Janez Blažič se je imel zagovarjati radi pregreška težke telesne poškodbe. Ker so pa zdravniki spoznali, da je ta težka telesna poškodba mogla biti že od preje — Miklavčič je imel že dosti bojev —, je sodni dvor toženca oprostil. Obsodil ga je pa radi prestopka lahke telesne poškodbe na 5 dni zapora s postom in plačilo 10 K odškodnine.

2. Kriva prisega. Na obtožni klopi sedi leta 1853. rojena, neomožena gostilničarka, posestnica in kramarica Marija Pogačar iz Mošenj na Gorenjskem. Iz obtožnice je razvidno: 19. junija se je vršila pri okrajni sodniji v Radovljici civilna pravda Marije Pogačar proti Mariji Vidic. Marija Pogačar, po domače »Mačičeva«, je dajala Mariji Vidic, kakor tudi drugim blago »na puf«. Dolgoročno so se vpisali v majhno knjižico in so nazadnje znašali svotico 27 K. Nakrat je rekla Vidičevka, da ni ničesar dolžna. No, »Mačičeva« ima sicer »svabo gvavo«, a dolg Vidivčevke si je vsejedno dobro zapomnila, isto tožila in pri obravnavi je bila tožena Vidičevka obsojena na plačilo dolga. Državno pravdništvo pa je izvedelo, da vse to ni res, da je »Mačičeva« krivo prisegla in je radi tega dvignilo tožbo proti njej radi goljufije. Sodni dvor pa je spoznal, da posestnica, kramarica ter gostilničarka ni kriva in jo popolnoma oprostil.

3. „**Jerperga**“. Posestnik in go-stilničar Tone Ahlin v Logu je dobra duša. Meseca decembra ga je prosil že radi tativne, goljufije, nezvestobe pred-kaznovani Andrej Dobnikar za »jerpergo« in jo tudi dobil. Na jedni strani klopi ob peči je spal Dobnikar, na drugi pa neki zna-nec krčmarja, Dolinar. No, ko so se ljudje zjutraj zbudili, je bil Dobnikar že izginil. S ptičkom pa je izginilo tudi nekaj dež-nikov, sukna Dolinarjeva in druge stvari. Andrej Dobnikar, ki je bil še pred krat-kim pripeljan iz Trsta v svoj dom, občino Gorenjavas, ne taji ničesar. — Radí zasi-šanja Dolinaria se preloži obravnavata.

4. Aféra iz Krope. Andrej Eržen iz Krope, samski kovač, je menda priden fant, kajti predkaznovan je še 12krat... Meseca oktobra p. l. je sedel v radovaljškem zaporu. Kot jetnik je pa delal zunaj; prišli so neki znanci in mu dali pití. Žganje je pa v Erženu rodilo nepremagljivo hrepenenje po zlati svobodi in — popihal jo je. V Kamnigorici je spil še nekaj »štampperlov« in tako prišel precej korajzen v Kropo. Tam so imeli že telegrafično nazznilo o njegovem begu in kmalu ga je uljudno pozdravil stražnik Štular in pozval »v imenu zakona« seboj. No, kovač je pa bil korajzen in kričal: »Tvoje aretiranje je neč! Tvoja postava je neč!« Potem je zopet pobegnil, a stražnik ga je ujel in hotel ukleniti. Temu se je pa zoperstavil in pri tem zgrabil bajonet. V tem trenutku pa ga je stražnik sunil v stegno. Naložili so ga potem na voz in odpeljali. Ko vpraša predsednik pričo obč. svet. Štolarja iz Krope: »Ali je vedel toženec, kaj dela v pjanosti?« mu priča odgovori: »To morete pač sami presoditi...« Sodni dvor je tudi v istini sam presodil in dal tožencu 8 mesecev težke ječe

Najnovejše politične vesti.

V Neapolju se delajo velike priprave za sprejem iz Kitaja se vračajočih talijanskih čet. K sprejemu pride tudi kralj Emanuel II. — Galiski namestnik postane za grofom Pininskim vojni poveljnik Albori. — Srbski kralj in kraljica sta izjavila, da ni misliti na očitev svojega zakona niti na določitev prestolonaslednika. Avstrija da napada Srbijo sistematično iz sebičnih namenov. — Obisk bolgarskega kneza Fer-

s postom vsaki mesec. Zdaj je torej pridni kovač še le ta trinajstikrat v lunkni.

Senzacijonalna obravnava pred dunajskimi porotniki.

Klerikalci vedno trde, da so duhovniki vzvišena bitja. Ljubljanski škof, je v pastirskem listu z dne 12. decembra 1900, v katerem je žalil nepozabnega cesarja Jožeta II., med drugim pisal: Res je, tudi duhovniki morejo imeti slabosti (!!), tudi oni morejo storiti pogreške saj so ljudje; toda vsi duhovniki imajo one oblasti, brez katerih ne morete priti v nebesa in se zveličati. Oh, obžalujte (!!) pregreške takih nesrečnih duhovnikov, obžalujte (!!) njih strastnost, toda spoštujte jih kot duhovnike, kot namestnike božje.

Izrasel eksemplar takega duhovnika, ki bi se ga po nauku ljubljanskega škofa spoštovati moral, dasi ni vreden, da se mu v obraz pljune, je sedaj občeznani župnik nesrečnih občin Millstadt na Koroškem in Schwertberg na Gornjem Avstrijskem.

Zaradi tega človeka se je pred dunajskimi porotniki vršila zadnja dva dni obravnava, katero so morali od časa do časa proglašiti kot tajno, da se ne bi poslušalci pohujšali, da se ne bi občutljivim prisotnikom — obračali želodci. Vsakdo namreč ne more prenačati svinjarij, karšne je počenjal občutljivi župnik Janez Evangelist Mitterndorfer. Vkljub temu še ima ta »božji namestnik« tako občutljivo dušo, da je tiral urednika »K. N.« pred porotnike, ker je ta list sprejel od nekdanjih Mitterndorferjevih župljanov podpisano poslano. Župniku so se očitale, pa tudi dokazale sledeče duhovne »čednosti«. Nečisto govorjenje, pohotni napadi zoper učiteljico Sch.; krivčno obdolženje iste hudodelstva iz maščevanja, ker se mu ni udala; enaki nečisti poskusi zoper učiteljevo soprogo; nedostojno vedenje napram šolskim dekljam, da ga je moral ordinarijat začasno suspendirati ter mu odvzeti pravice poučevanja veronauka; posverjenje posojilničnih knjižic tujih strank; svoje lastne stariše je zmerjal in zasramoval, ker so mu očitali nočne sestanke s kuharico; o prisegi je zaničljivo govoril; večkrat se je tako opijanil, da se je zgrudil ter so ga morali nositi v župnišče itd. itd. Vse priče so izpovedale obtežilno za točečega župnika, tudi odpoljanec ordinarijata iz Linca. Mežnar je izpovedal, da je imel Mitterndorfer na svoji prejšnji službi do sto »kuharic«, samo enega dne so se tri odpeljale. Najbolj obtežilno pa je izpovedala učiteljica Sch. Pohotni župnik ji niti pred otroci v šoli ni dal miru. Obečal ji je vse mogoče, ako se popelje ž njim za eno noč na Dunaj. Ker je vkljub vsem naskokom tega »zeganega petelinca« ostala stanovitina, napel je druge strune. Reče ji: »Vsako dekle je neumno, ki ne uživa svojega življenja«. Ko mu učiteljica odgovori, da ni dovoljeno, temveč je greh, potolaži jo župnik: »To je le »odpušten greh«; z duhovnikom se pečati, je tako malenkosten greh, da se lahko grek obhajil brez spovedi.« Nad takimi župnikovimi nazori so se celo sodniki glasno zgražali. Podobne dejanske naskoke je morala pretrpeti od župnika tudi učiteljeva soproga, ko je ležala bolna ter jo je hodil župnik — tolažit!

Zeno nekega delavca je župnik tolj časa zalezoval, da se je ločila od moža. Obljubil ji je za vsak sestanek ž njim — tri odpustke! Prečitajo se tudi naslednja pisma, ki jih je pisal neki poročeni ženi: »Moja ljuba Marie! Domov prišedšemu mi je bilo zelo dolgčas. Ni mam miru, ko nisi ti pri meni itd.« potem: »Moja ljuba! V soboto sem bil v gozdu. Ti nisi prišla, vse zaman. Pozabila si vse priskege« itd. potem: »Mar misliš, da imam še drugo ter da si nesrečna v ljubezni? Tošo zgolj prazne govorice. Znano ti je, da sem kupil vilu ter vzel v ta namen 800 gld. cerkevnega denarja, ki jih moram povrniti pred škofovovo revizijo, sicer sem uničen. Ženica, golobičica, pomagaj hitro svojemu zvestemu Hansiju.« Toda dovolj, po primere nam ni treba hoditi iz dežele. Za »rahločutnost« tega božjega namestnika je dovolj dokazano, ako povemo, da se je proti vsem sv.... kim očitanjem mirnodušno in brez sramu skliceval na zdravniško spričevalo, češ da je bil spolno okužen in — impotent.

Porotniki so toženega urednika zaradi petih točk oprostili, in sicer zaradi vseh očitanj, ki se tičejo svinjarju in lopovščini, ki jih je župniku očital, krvim pa so ga spoznali zaradi očitanja, da je župnik hudodelec. Porotniki so se postavili na stališče, da je hudodelec le tisti, ki je zaradi hudodelstva obsojen, ne tudi tisti, ki je storil sicer tako hudodelstvo kakor župnik Mitterndorfer, a ni bil obsojen. Vsled tega pravoreka porotnikov je sodišče toženega urednika obsodilo na 14 dni zapora.

Mitterndorfer je še sedaj duhovnik in mašuje in podeljuje sv. zakramente!!

Kaj pravite, gg. okrog »Slovenca«, ki ste še zadnjič pisali, da je le »krščanstvo temelj nравnosti?

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. februarja.

Osebne vesti. Naučno ministarstvo je nadučitelju v Ljubljani, gosp. Franu Raktelju, v priznanje mnogoletnega uspešnega delovanja podelilo naslov ravnatelja. — Davčni nadzornik v Kranju, g. Viktor Grabnar, je imenovan višjim davčnim nadzornikom. — Domobranci stotnik v Ljubljani, g. Albert Martinčič, je imenovan konceptnem častnikom pri 22. domobranskem divizijskem zapovedništvu v Gradcu.

Potrjen zakon. Cesar je odobril od deželnega zbora kranjskega sprejeti zakon glede uvrstitve okrajne ceste Toplice-Valtavas in Toplice-Podturn med deželne ceste in glede preložitve pravimenovane ceste.

Poglavlje o solzarjih, se imenuje dolga dreta, katero je zadnji čas »Edinost« vleklja po svojih predalih. Dolgčas in samohvala, to dvoje daje značaj in ceno temu najnovejšemu tržaškemu poglavju, o kojem bi v našem listu ne bili spregovorili, dasi se tržaški politični šoštari tudi v omenjenih člankih ne prestano drgajo ob nas in ob našo stranko. Svojo duševno impotenco hvalijo, da kar vse poka. Vse to pa napravlja na razsodnega človeka vtiš, kakor da bi poslušal Sancho Panzo, ko hoče celi svet prepričati o tem, da je on, namreč Sancho, človek najboljšega okusa, da je on, namreč Sancho, ugleden človek, kakor maloko na božji zemlji, da poslušajo njega, namreč Sancho Panzo, še celo njegov najhujši neprijatelji (vir: povsem zanesljive informacije) in končno, da je on, namreč Sancho, največji filozof, kar ji je kdaj Bog oče vstvaril (vir: Sancho Cotičevo lastno mnenje). Vsega tega citranja smo že navajeni, in ne odgovarjali bi, ker nas preklicano malo briga, ali ostanejo politični cunjarji v Trstu tudi v bodoče solzarji, ali ne. Iz tacega materijala se ne da nič napraviti, in če ga s cepcem desetkrat premlati, ne dobriš drugačega nego pleva! Torej ostanite, kar ste! In če hočete svojo prazno glavico tudi v bodoče vtikati v vse, kar vas nič ne briga, nas to ne bode vznemirjalo. Smo itak napravili napako, da smo te smešne ljudi časih resnimi smatrali! Ta zmota se nam v prihodnje ne bude več pripetila! Odgovarjamo pa danes ponosnim »solzarjem« samo zategadelj, da nam je iz »poglavlja o solzarjih« mogoče ponatisniti sledeči bobneči stavki: »Če smo slednjič »solzarji«, ker se nočemo odločiti za cepe in — croniqe scandaleuse: potem nam v resnici v duši ne ostaja drugačega, nego da ostanemo »solzarji!« Da gospod Makso ne zahaja več v vipavski župnišči, je vse hvale vredno. Prav tako! Ali »croniqe scandaleuse« pa vzlic temu ne sme drugim očitati! Saj smo, če se ne motimo ravno v »Edinosti« in to že pred kratkim, čitali o marljivi slovenski pisateljici reči, da smo se sramovali. Da, sramovali smo se, pa ne v imenu pisateljice, koje tako blato doseči ne more, pač pa smo se »v resnici in po duši« sramovali v »imenu »Edinosti«, ki se ne more odločiti za »croniqe scandaleuse! —

Iz skrivnosti ljubljanskega semenišča. Piše se nam: Pred nekaj dnevi ste v notici »Lastno zrcalo« nekaj pojasnili neko klerikalno navodilo za vzgojo mladih ljudi. Temu bi se delo še marsikaj priponiti, česar pa ni treba iti iskat na Francosko. V Ljubljanskem semenišču n. pr. je to že staro resnica, da je špiritual dr. Ušenčnik pri nedeljskih eksortah, kakor tudi pri običajnih večernih razmišljavanjih opetovanju priporočal, izogibati se je vsakega, še tako majčenega pojava skušnjav — mesenega poželenja. Kar je povsed v navadi, in se ne spodkuje na tem nihče, da se zlasti mladež drži z rokami okoli vrata, to je v ljubljanskem semenišču ne samo odsvetovano, temveč naravnost prepovedano. Ne sme se, ako tovariš tovariša pozdravi, roke stiskati. Da, gre se že dalje! Znano je tudi med lemenatarji, da ni nikjer večjega klečeplastva, potuhe, hinavščine in simuliranja, kakor v cerkvenih zavodih. Često se najdeti po dva in dva, ki potem jednako, prijateljsko mislita. Seveda morata skupaj tičati, da ju ne zasači kak Kulavčev »Protectionskind«. A dosti je že, da sta prija-

telja. Niti tega ne bi smelo biti, kajti »gospod špiritual« so prepovedali, ker v svoji veliki previdnosti misijo na vse, kar bi se utegnilo »goditi med dvema osebama« — morda naturo preganjati. Po špiritualovem mnenju bi morali bogoslovci seveda še večjo popolnost dosegli: v obraz, v oči se ne bi smelo gledati, zlasti pa ne v rudeča lica lepega spola. Saj se jih vidi, ki se drže tega principa. Ako je kdo lemenatarjev toli predzren, da najs tudi svojo sestro, bognedaj pa znano dekle, pozdravi na ulici vprsto kolegov, tedaj ve, da preži nanj tolikokrat po dvoje oči, kolikor je lemenatarjev. Posledica tega je, da vestni lemenatarji, ki so kratkovidni, puste pri sprehodih svoja očala doma, da nimajo skušnjav na cesti z desne in leve, Strah je lepa reč, posebno, če se tovariš tovariša boji, da ne bi nesel »očetu« česa na nos, kakor zovejo Kulavica. Skrito in lepo po tihem cvetejo tu kreposti in čednosti: Virtuti in Musis. Še pred par leti je bilo par sedaj strastnih kapelanov zanjibljenih v ne ravno lepo mežnarjevo hčer. Isti in drugi pozleteli so kak večer, tih, počasi, da se stopinja ne glasi, na ples, zunaj lemenatarski plač, znotraj »Lack und Frack«. Plačali so pa ne vstopnino, ampak izstopnino, ker Cerberus spušča le proti honorarju — a vse le za sveto božjo stvar. Če radi nevarnosti ni bilo mogoče v Ljubljani lumpati, služilo je celo kolo za bližnje izlete. Zjutraj je bil bicikelj zopet do prihodnje vporabe spravljen pri kakem znancu. V semenišču določena je tudi pritlična sobica za slučajne posete. Da je to v celem semenišču najbolj temna luknja, je tudi znano. Koliko bi vedele stene povedati o pikantnih posetih ali polegih tega črnega brloga. Tudi za pijačo se dobro skribi prav po vzgledu predstojnika. Bil je baje močno bolan. Na alternativo zdravnikovo, da mora nehati ali s tobakom ali s pijačo, odločil se je raje za tobak. Zato je dober vinski bratec, a hud nasprotnik tobakarjev, zlasti piparjev. Samo očitno se ga ne sme napiti po njegovem mnenju. Zato se je že često dogajalo, da so si bogoslovci pustili vina v škornjih donašati. Iz časov, ko Ljubljana še ni imela vodovoda, ko so morali semejniški hlapci v velikih vrčih vodo donašati, pripoveduje se ta dogodbica: Hlapci nese v vsaki roki po jeden vrč. Kulavic, sluteč, da nese pivo, zarohni nad hlapcem: »Kaj neseš?« »Vodo«, se mu ta odreže. »Pokaži, da vidim!« Hlapci mu pomoli vrč s pivom pod nos. »Ne, pokaži un vrč, da pokusim, je li res voda.« Seveda v drugem je bila res voda in hlapec je dobil mastne pitnine, ker je prelata na led spejal. Toliko za danes, prihodnje bomo pa bolj v dno segli in izvleklj kaj pikantnejšega na dan, da ne boste mislili, gospod urednik, da je v ljublj. lemenatu dolgčas. Saj se že razgled splača, ki ga uživa oko na Pogačarjevem trgu. Tu so dan za dnevom iz sobnih številk 51 in 52 rendesous-i, a le z očmi — pardon, koliko da sveta številka 51 in 52? — Ako bi se prav natanko gledalo, zdelo bi se človeku, da pade često kak droben listek pri oknu na tla, od koder ga nežna roka vzdigne, da zgine z njim ...

Iz črnega brloga. Neki katoliški dopisnik iz Krope je v »Slovencu« o zadnjem soc. dem. shodu v Radovljici pisal, da je bilo »izvanredno veliko soc. dem. iz Krope navzočih«. Drugi dopisnik je to popravil, češ, v Kropi so baje katoličani. Kdo teh dveh kat. resnicoljubov ima prav? — Modri »Slovenec« kritizira zadnjič Tolstega tako, da imenuje njegove spise »svobodnjaške, zmedene«. Kako je mogel duševni pohabljenec v uredbništvu soditi o Tolstem, ko ga menda niti čitat ne zna? — V svojem članku: »divji zakoni« pravi »Slovenec«: »Kako je zdaj (z divjimi zakoni namreč), bi vedel marsikater župnik kaj povedati.« Ne tako odkritosčno, pobožni naš nasprotnik, če so kuharice prav tako »nagravžno lepe ...« — Nadškof Kohn je podaril za klerikalno Solnograško univerzo 50000 K. Pridobil jih je (slišite, Vi protikapitalistični delavski tajnik Gostinčar!) iz svojih žganjarj, pivovaren in drugih podjetij! — »Slovenec« priporoča novo izšlo »Pratiko XX. stoljetja« in omeni od vsebine n. p. »vremenska prorokovanja«; modri »pisatelj« praktike ve namreč že 100 let naprej, kakšno vreme bo ta in ta dan; Falb je mačkina solza proti njemu! Potem kmetska pra-

vila za vsak mesec, ki jih maziljeneč prav dobro ve »Domača zdravila«; moža ne bode noben drž. pravdnik zasledoval radi zakotnega mazaštva. Sicer so tudi vse svetniki »namalani«. »Slovenec« je le pozabil omeniti, da so prakte same na sebi izborni »domače zdravilo«; če človeka namreč trebuje boli, pritisne pratiko nanj in — vse je dobro... Ce bi se vsaj izumila taka prakta, ki bi ozdravila katoliške teope, ki kupujejo babjeverne spise, katerih naši prečastiti kar na vagone producirajo!

Koliko stane Marijin otrok? Marijine družbe se ustavlajo sosebno na Kranjskem, prav liki gobam po deželi se množe. Pa saj ni čuda, a pomislimo, kako lepe dobičke spravljajo duhovniki pri tej družbi v svoje ne-nasitne bisage. — Računajmo malo: Svetinja stane 80 vin., knjižica za »Marijine otroke« 2 K, prispevek za »bandero« 2 K, mesečni prispevek 60 vin. Skupno 5 K 40 vin. Za prispevek za bandero se sicer nihče ne sili, skrbi se pa že zato, da vsak plača popolni znesek. V Trnovem na Notranjskem je baje tisoč udov, torej 1000 × 5 K 46 vin. = 5400 K. Prosimo, to ni šala, ampak bridka resnica. Pettisoč štiristo kron! Pa če je tudi kaj manj, je še zmiraj ogromno, ker se revno ljudstvo odreže za razmeroma velikansko svoto, ne da bi imelo od tega le najmanjšo korist. Tako oderuščvo kriči do neba, a nebo je — gluho.

Kdor zna, pa zna. Pretečeno nedeljo je imela šendvidska »Narodna čitalnica« svoj občni zbor, ki je bil tako čudno sklican, da nanj ni bilo ne predsednika in ne podpredsednika. Klanfarjev Tone, ki ima itak odbore vseh šendvidskih društev v malem žepu svojega telovnika, je vodil razprave kar sam. Med drugim so se razpravljala tudi nova pravila, katerih sicer ni bilo nič potreba za društvo, pač pa za Toneta in pa za g. fajmoštra. V nova pravila je Tone predlagal sprejeti odstavek, da društveni odbor potrujuje ali pa odklanja šendvidski g. fajmošter. To je taka prizmodarija, da je ni mogoče verjeti. S tem se je pa tudi poseglo v delokrog eksekutive. Če pripravi vladu kaj takega, potem se bo lahko vsak mežnar iz nje norca delal. Čitalnica pod fajmoštvom pokroviteljstvom ni več »Čitalnica«, ampak čisto navadna in še revna bratovščina. Nihče ni ugovarjal: mladina ne, ker se boji klanfarjeve strasti, ki pri najmanjšem nagovoru vskipi, da kar šepeta, kakor bi zelje tlačil in tudi »može« ne, ker večinoma samo takrat v hlače zlezejo, kadar gredó v Ljubljano, doma so pa zadovoljni z mežnarjevo — srajco. Tone je pa le dosegel dvoje: fajmoštra je malo »napucal«, da bi ljudje mislili, da je res kaj in pa malo odškodoval ga je, ker ga ne more spraviti v Ljubljano za — korarja, sam sebe je pa imenitno priporočil č. duhovščini, češ: poglejte kako znam pospeševati katoliško organizacijo. Krijem pa tudi cerkev in zvonike in zraven tudi farbam, če treba. Torej — le vklup, le vklup! — O ti dobro ljudstvo, ki se daš takole voditi! Le trpi in trpi po navodilu tistega fajmoštra, ki je učil: »Dva preščka redi! Poldruzega daš potem meni, pol pa mežnarju. Sam pa snej, kar je pri reji ostalo. Potem boš pa lehko v nebesa prišel! —

Klerikalci pri delu. Iz konsumov v Dolenji vasi in Ribnici, katere so ustanovili »gospodje« iz sovraštva do trgovcev, se čujejo že delj časa prav zanimive stvari. Poneverjenja in tativne so se dolgo prikrivale, a neugodne bilance primanjkljaji koncem leta 1901. se ne dajo udušiti. Pred nekaj dnevi so odgnali orožniki dva mlačeniča in jednega pobožnega kočarja k sodišču, ker so baje že dolgo časa in precej izdatne svote izmikali iz dolenjskega konsuma. Pobožni konsumar je baje v svoji zadružni knjižici hranil skupaj v kradene bankovce in spovedne listke! Upamo, da bode uvedena sodnijska preiskava bolj natančno razkrila delovanje te zadruge, katero je bil ustanovil srboriti kaplan Žužek zase in za svojega brata in katero sta do pred kratkim sama vodila. Odtegnila sta pete oba, a odgovornosti za nerede, kateri so se godili pod njima, se vendar ne moreta popolnoma otresti. Kaplanovemu

bratu, kateri nima prav čiste preteklosti, sicer ljudstvo ni prav zaupalo, a balo se je kaplana, ki ni poznal ozirov. Ljudski glas pravi, da si je poslovodja Žužek opomogel pri konsumu, konsum pa je opešal. Zadružni deleži po 50 K so večinoma le na papirju. Pri teh razmerah ni čuda, da se bolj zavedni in pošteni posestniki umikajo zavoženi zadruži. V resnici požupnik, opetovan obisk knezoščifa, Marijina društva in druge bratovščine ne morejo zatreći pregrešnih strasti v človeku, dokler se bode gledalo le na vnašnost, gojilo hinavstvo, povzdigovalo kot »poštene in zavedne može« samo tiste, kateri hodijo ob volitvah skozi drn in trn z duhovni in dokler se bodo ustavljajo zadruge iz zgolj sovraštva in škodoželjnosti do bližnjega. Tudi v ribniškem konsumu, ki stoji pod pokroviteljstvom kaplana Brešarja, poka in se splošno govori o raznih defravdacijsih in tativnah. Čuje se o primankljaju 1200 K. Kaplan Brešar se peha in trudi v potu svojega obraza, da uduši nerede v konsumu in da ne pride na dan, kar kipi pod njegovim plaščem. Nezdrava stvar ne more dolgo trajati. Znano je, da se prodaja v konsumih tudi za neude in da si posebno pobožne ženice odbornikov rade kaj izberejo za-se. Ubogo zasplošljeno ljudstvo, kdaj se ti odpro oči?

Razmere na c. kr. poštinem uradu v Rakeku so tako nerazumljivo čudne, da je treba zopet javno nastopiti. Kasa je vedno prazna, a stranke morajo čakati po več dñi, da se zlubi poštarju Ševarju vdobiti potreben denar. Tudi c. kr. orožniško vodstvo ni deležno usmiljenja pri pošti, čakati mora skoro slednji mesec po več dñi na denar, — kako pride moštvo do tega, da ni v predpisanim času izplačano? Vprašamo slavno c. kr. poštno ravnateljstvo, so mu li znane te razmere in pozivljamo, da naredi v tem oziru red. Ako trije uradniki posla odpravljati ne morejo, nastavi naj jih pa še nove tri, kajti z dosedanjim uradovanjem občinstvo nikakor ne more biti zadovoljno.

Repertoir slovenskega gledališča. Danes, v soboto, se igra prvič na slovenskem otru Sudermannov igrokaz v 4 dejanjih »Čast«. Prihodnji teden pride na vrsto opera »Favoritinja« Donizettija. Glavno vlogo ima gdž Romanova. V tej operi ima svojo besedico tenorist, g. Tit Olszewski.

V začaranem gozdu. Opozorjam na jutrišnjo »Slavčovo maskarado« v »Narod. domu«. Več v oddelku »Društva«.

„Deutscher Hauskaffee“, katerega sta pričela prodajati gg. Minibek & Herzmann v Ljubljani, se v gotovih prodajalnah v Ljubljani usiljuje onim, ki zahtevajo Ciril in Metodovo ali Frančko kavo, češ, da je druga kava dražja, da ni tako dobra itd. itd. Opozorjam dočne trgovce, naj naredi konec temu usiljevanju, drugače jim utegne škodovati. Narodno občinstvo, kakor trgovce zunaj Ljubljane opozarjam na to, da se ta kava prodaja v korist »Südmarke«, tistega društva, ki hoče Slovence uničiti.

Roparski napad. Razuputi in že mnogokrat kaznovani potepuh Fran Kreč iz Topolovega je te dni berača Matijo Lilijo v Homcu napadel, ga davil in s pestjo tolkel po glavi, da je starček omedel, potem pa ga oropal. Vzel mu je srebrn goldinar in nekaj vinarjev. Orožniki so Kreča 42 ur nepretrgano lovili predno so mu prišli na sled. Preiskali so brez števila skedenj, hlevov in tudi nekaj hiš ter naposled našli roparja v neki začušeni koči pri Šmarci ter ga izročili sodišču v Kamniku.

Umor? Med potjo iz Radeč na Hrastnik je baje premogar Franc Strehar iz kamniškega okraja, ki je delal na Hrastniku, pahnil dne 19. t. m. svojo nosečo ljubico v Savo, samo da bi se je znebil in se poročil z drugo, s katero je bil že na oklicu. Radeški postajevodja, stražmošter gospod Josip Dovgan je temu dejanju že na sledu in je morilec že od 27. t. m. v luknji. Ana Strah, ljubica Streharja se že od 19. t. m. pogreša.

Ponesrečil je na kolodvoru v Št. Petru na Krasu delavec Jos. Završnik. Hotel je skočiti na lokomotivo, a je padel

in bil povožen. Običaj je mrtev na mestu.

V mariborski kaznilnici je umrl v starosti 60 let jeden največjih tato kranjske dežele, znani Anton Prelovšek iz Trzina pri Ljubljani. Prelovšek je bil silno nevaren in prekanjen, ki je izvršil nebroj tativ.

Ogenj. Včeraj popoldne okoli 3. ure je začelo goreti v podstrešju Jelenčeve hiše na Stari poti štev. 2. Ogenj je opazil Matevž Steržinar, kateri je poklical gospodarja in druge ljudi na pomoč, kateri so z velikim trudem pogasili ogenj. Ogenj je nastal vsled tega, ker je neka stranka nosila živ pepel v podstrešje. Užale so se bile dile in tramovi. Škoda znaša okoli 200 K. Posestnik Jernej Jelenč je bil zavarovan.

Nezgoda. Ponoči je na službenem obhodu v Kolodvorskih ulicah policijski nadstražnik Alojzij Slanovec padel in si izpahnil desno nogo. Prepeljali so ga na stanovanje.

Tatvina. V prodajalnici kruha na sv. Petra cesti je danes dopoludne ukradla služkinja B. T. desetek in ga skrila doma v svojem kovčegu. Tatvina se je naznanila policiji in ta je osumljenko prijela in tudi res našla pri njej ukradeni desetak.

Z rešilnim vozom so prepeljali danes v deželno bolnico ključarskega pomočnika pri Avgustu Žabkarju na Dunajski cesti, Alojzija Cankarja, katerega je vrgla božast in je pri tem tako nesrečno padel na neko železo, da se je na glavi precej poškodoval.

Z doma odpeljal je 14letni Franc Bernard z Glinic 12letnega hromega dečka Frančinka Hafnerja z namenom, da berači ž njim po deželi. Dečka so videli na Gorenjskem.

„Ali jih čem?“ je vprašal včeraj zvečer ključarski pomočnik A. S. svojega tovariša Ž., ko je videl stati pred neko gostilno štiri mlade fante. In hotel je. Vdaril je jednega s pestjo po levem očesu, njegov tovariš pa je prijel dva druga za glavi in ju trčil skupaj. Nato pa sta napadalca zbežala in se skrila. Jednega je policija prijela in zaprla.

Najnovejše novice. Dvojni samomor. V Pragi je ustrelil policaj Kraus svojo ljubico, vodo gospodinčarja Roužala, nato pa še sam sebe. — 26 vojaških samomorov se je izvršilo v področju 10. voja v Lvovu od 1. do 27. januarja. Med samomorilci je 20 moštva in 6 častnikov. — Zgorel je v Trstu Via Crosada 60letni J. Bortuzza. Po njegovi krvidi je nastal namreč ogenj v sobi, na kar se jebolejni in menda tudi slaboumni starec skril pod posteljo ter zgorel. — Morilec Ane Spitzer v Mosteh je prijet. Isti se zove S. Kreibich, po poklicu čevljar, a zadnji čas se je vlačil okoli kot berač. — Ravnatelj dunajske bolnišne blagajne »Die Biene«, Jakob Janda, je bil po 5 dnevni razpravi obsojen v 18 mesečno ječo zaradi poneverjenja društvenega denarja. — Promet na novi železnici Trst-Buje se otvoril dne 10. t. m.

Glavna „žehta“ v Vatikanu. »Ubogi jetnik« v Vatikanu se je lansko leto odločil za — splošno pometanje in snaženje. Saj se pa tudi že ni snažilo, odkar je sedel na stolu sv. Petra papež Sikst IV, a od onega časa je minulo — 400 let. Kaj žuda tedaj, da je ležal prah na palce debelo po 11.000 sobah, ki so že vedno ostale »rimskemu jetniku«. Tla, stene, podobe in mramorni kipi, vse je bilo tako umazano, da se ni dala več spoznati prvotna barva in oblika. Da bi se snaženje hitro izvršilo, dal je papež najeti 1000 mož in 500 žensk, ki so predstavljali skupaj že lep regiment z metlami in krtačami. Toda v velikanskem labirintu vatikanskih dvoran se je ta množica izgubila kakor — Jona v ribjem trebuhi. Kmalu je videl papež, da bi teh 1500 ljudij moral celo leta snažiti, najeti je dal že 1500 mož in 2000 žensk. Nad to krdele je postavil 700 paznikov, ki so morali gledati, da se je redno delalo in se ni preveč — odneslo. Vendar je še izginilo v teh osmih mesecih, ko je trajalo snaženje, mnogo dragocenih umetnin. Če še pomici, da je v Vatikanu samih tapet za 7 ha, ki so jih snažili s kruhom,

se dà »siromaštvo« že nekoliko preceniti. Ker pa se je porabilo v ta namen že prve dni 800 hlebov kruha, dal je papež v Vatikanu samem postaviti več peči za pečenje kruha v ta namen. Koliko lačnih siromakov, ki žrtvujejo svoj zadnji vinar za papežev nabiralnik po katoliških cerkvah, bi se lahko preživelno od tega kruha! No, končno je le šlo delo srečno izpod rok. Že v prvem tednu so izvozili nad 60.000 kg. samega prahu, ki se je bil nabral v 400 letih po raznih predmetih. Mila so porabili vsak teden 2400 kg, vode pa 1000 kg. Nad 2000 krtič in 8000 metel so obrabili, vrhutega pa 80 bal flanel, ki so jo podarili papežu irski katoličani. Dasi je nekaj ljudi delalo »za božji lonc«, narasli so stroški za to generalno kidanje Vatikana nad eden milijon kron. No, pa bo sedaj menda tudi zopet dobro za nadaljnih — 400 let.

Člen klerikalne stranke — defravdant. Iz Milana javljajo, da je notar Umberto Borelli poneveril v Turinu 200.000 lir ter je proti njemu razpisana tiralica. Sumi se pa, da je zapletenih v atvar tudi več višjih duhovnikov.

Klerikalno ljudsko ponemovanje. Iz Španije, iz dežele klerikalizma, so zanimivi sledeči podatki. Ni pravljica, če se reče, da je 70% prebivalstva te države analfabetov. Ravno tako ni pravljica, da so v zadnjih letih učitelji v tej državi od lakote umirali in da se učiteljem dovoljuje beračiti, da se prežive. Provincija Cuenca, ki ima 240.000 prebivalcev, je dolžna učiteljem 1.600.000 peset (to je skoraj ravno toliko kron). Bogata provincija Malaga jim dolguje 1½ milijon. Cela država jim dolguje 8½ milijona. Od vseh 24000 učiteljev jih je le 500 redno dobilo svojo plačo, katera nikoli ne presegajo 500 peset. Premisliti se mora, da je v Španiji sedaj 154.000 duhovnikov. Na vseh 120 prebivalcev — vračunani so tudi dojenčki — pride že jeden duhovnik. Država plača za nje 70 milijonov. V Madridu so župniki, ki imajo na leto čez 100.000 peset dohodka. 70 milijonov za duhovnike, za pravne urade in javne šole pa 12 milijonov, — to je znak blagoslovljene Španije.

Celo moštvo ladje dezertiralo. Ko je prišel te dni parnik »Szechenyi« pred reško luko ter vsled goste megle čakal vkrcanja, poskakalo je moštvo v čolne ter v noči odluplo. Ko so častniki ubeg zapazili, alarmirali so policijo, kateri se je posrečilo vse poloviti. Vodjo dezertirjev so takoj zaprli, ostale pa zapro, ko priplujejo v Trst. Ubeženci navajajo dva vzroka: slabo hrano in strah, da bi v meglji trčili ob drugo ladjo ter posrečili.

Konkurenca. Neki pariški krojači hoče v konkurenčni prekositi svoje tekme in je inseriral: V Parizu sem jaz najboljši krojač. Drugi dan pa njegov najbljiši sosed: Jaz sem najmenitejši krojač na svetu. Nasproti temu stanujoči krojač pa je tretjega dne inseriral: Jaz pa sem najboljši krojač v teh ulicah.

Brez naslova. Sloviti Macchavelli je svoje dni napisal: Mi Lahi zahvaljujemo cerkev in duhovnike zato, da smo postali brezverni in slabí ljudje.

Angleške Trades Unions v I. 1900. Kakor znano, so strokovne organizacije delavstva v Angliji, t. zv. Trades Unions, najbolj razvite. Zanimivo je torej, opazovati vrhunc strok. delavskega gibanja — Število članov teh organizacij je zraslo od 1.800.869 na 1.905.116 članov. Fondi, znašajoči 65.651.920 shillingov so narasli na 75.332.500 sh. Zanimivo je pa obenem, da je število organizacij samih padlo od 1302 na 1272. To je torej dokaz, da med angleškim delavstvom gine separatistični duh in da se prične to delavstvo kolikor mogoče tesno vezati. Solidarnost se vedno intenzivneje uresničuje.

Največji hotel je vsekakor v New-Yorku hotel »Waldorf-Astoria«, ki ima svojo pošto, katera mu dovaža vsaki dan okoli 6000 pisem. Hotel ima 60 telefonov, vsak pa se lahko zveže s centralnim telefonom. V hiši ni nič manj kot 1200 ur, katere navijata in oskrbujeta 2 osebi, ki sta samo za to najeti. Poslov je v hotelu 1400, gostov pa povprečno vsaki dan 1500. Obed se pripravi za več nego 2500 ljudij, kuha ga 90 kuharjev v 80 kuhinjah.

Društva.

I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je imelo sinoči v »Mestnem domu« svoj občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Zborovanje je otvoril primar g. dr. Gregorič, ki se je spominjal umrelga člena gosp. Gogole. Društveni tajnik je poročal o društvenem delovanju v minolem letu. Društvo se je bavilo poglavito o potresnem posojilu. Načelnik g. dr. Gregorič je bil sestavljal obširno spomenico, ki se je doposalila vsem merodajnim faktorjem in vsem državnim poslancem. Članov ima društvo sedaj 314. Dohodkov je bilo 1752 K, stroškov pa 1383 K. Za preglednike računov so bili voljeni gg.: Bahovec, Hudovernik in Knez. Izstopivšim odbornikom gg.: Drelsetu, dr. Gregoriču, Maurerju in dr. Staretu, se je izrekla zahvala in so bili isti z aklamacijo zopet izvoljeni v odbor. G. Leskovic je nasvetoval, naj se vloži peticija v svrhu, da se 15% odpis za vzdrževanje poslopij zviža na 30%, in da se glede porabe vode zagotovi jednotnost. Predsednik je obljubil, da vzame odbor ta nasvet v pretres. Daljša razprava se je vnela glede vpraševanja potresnih posojil, v katerem oziru je dr. Gregorič zastopal stališče, da naj bi država vsakega hišnega posestnika postavila v tisti položaj, v katerem je bil pred potresom. Po nasvetu g. Kavčnika se je odbor pooblastil, da izvoli deputacijo, ki naj bi z zastopniki ljubljanskega mesta dejavnim odbornikom Grassellijem, županom Hribarem in državnim poslancem dr. Tavčarjem to zadevo ventilarili in predložili v tem smislu sestavljeno peticijo. Razni drugi govorniki so ostro grajali postopanje finančnega oblastva pri izbirjanju potresnega posojila, na kar je dr. Gregorič, priporočuje, da se tudi v drugih kranjskih mestih ustanove društva hišnih posestnikov, zaključil zborovanje.

„Slavčeva“ maskarada v začaranem gozdu. Velika in obsežna dela za to impozantno predpustno veselico so dovršena. Imeli smo priliko, ogledati si skupno dekoracijo, ter moramo reči, da je res nekaj velikega, tako da je odbor v istini samega sebe prekosil in je reklama, katera dela društvo, istinita in nepretirana. In pa tisti prijetni smrekov duh, kateri človeka tako krepčuje poživi! — Odboru je bilo mogoče poizvedeti, da voda zlasti med »hribalozac« veliko zanimanje za »Razgled na Puščavnik« pot do vrha je jako složna, tako da bodo tudi dame lahko na vrh dosegli. Antonov zvonček je ondi tudi že pritrjen, torej ga bodo le potreba »cukati«, in srčne želje bodo izpolnjene. — V svrhu snaženja bodo uhodi v dvorano čez dan zaprti. Vstopnice se bodo dobivale jutri, v nedeljo, od 9.—12. ure dopoludne in od 3.—5. ure popoldne v restavraciji »Narodna« ter zvečer od polu 7. ure naprej pri blagajni in sicer maske le proti izkazu vabilna na ime, in naj se blagovljivo pravočasno oskrbili z njimi, nemaskovani pa tudi brez vabilna. V ostalem pa naj velja jutri geslo: »Hajd v svežo naravo »Začaranega gozda« v »Narod. domu«.

Morska kača. Specijalni poročalec nam piše: Mnogo se je že gorivilo in pisalo o tej čudni morski priči, jedni pravijo, mej njimi ruski kapitan Zarnikov, kateri jo je »baje« videl tam neki za ekvatorjem, da je res kača, da nima nog in ne plavut. Angleški frengatni kapitan, lord Weselton, pa je ravno nasprotnega mnenja, on pravi, da ko so jo lansko leto prav od blizu videli in so jo »skoraj vjelic, ima čudne kratke noge in po morju nekaj časa pleza, nekaj časa pa skače. Kaj so se že prizadevali mornarji in ribiči, da bi to čudno zver ujeli, no, sedaj se je res posrečilo, da so jo z velikimi težavami ujeli in spravili »na suho«. Ta »monstrum« je čez 20 m. dolg in ima 301 cmt. v obsegu, ima velikansko žrelo v katerem je 299 zob (ako se niso pri štetju kaj zmotili). Nog ima 14, iste so kratke in slabe in telesa ne morejo popolnoma nositi, zato je na kompenes pretnata in trebuhi se ji plazi po tleh. To čudno kačo pristejava k dvoživkam, rodi pa žive mladiče. — Vinetska »madam« je takoj pogrunala, da je ta vjeta morska kača pravzaprav kačmanca in da je na pustni torek pričakovati velega dogodka. Pravijo, da rodi po 7—8 živih mladičev!!! Krmijo to kačo z raznimi ribami, najraje pa ima morske konjiče in polipe. Seveda ukrotili so jo že tako, da kar iz roke je. »Na dnu morja« bodo pa tudi videti še vse polno družih znamenitih in redkih morskih prebivalcev, posebno naj še omenimo velikanskega morskega volka, kateri je — kakor piše Vinetski list — zadnjič našlega Kranca požrl, ker mu iz gobca še visi škoren! — Slikanje dvorane, prospektov in dekoracije vrlo napreduje, vse bodo tako krasno in originalno, da bodo letosnja »Sokolska maskarada« gotovo vse doseganje nadkritila. Kakor tudi čujemo, se bodo izdal na pustni torek poseben list »Morski volk«, kateri se žavi stavi v Vineti v Žabji tiskarni. O tem listu in njega tedenci prihodnjič več.

Dalje v prilog

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v
vseh krajih, gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in sredk.
Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (209-2)

Mlad podobar

ki je izurjen v lesu in dobro že tudi v
kamnu po vzorcih podobe delat, sprejme
se takoj pri (273-2)

Alojziju Progar-ju v Celovcu.

Gostilna in prodajalnica

(preje Fačini)

v Št. Vidu pri Zatičini
se dá za več let v najem.

Načančneje pove Ivan Končina v
Gorenji vasi pri Zatičini. (250-2)

Kavarna „Austria“
vsako soboto in ne-
deljo vso noč odprta.
(178-3)

Eckertova žlahtna kupa
(Edelraute) (871-24)

→ dijetični
naravni likér
iz planinskih zelišč, destiliran,
prijetnega okusa, želodec krep-
čajoč. Na lov ali pri izletih
vodi primešan izborno okrepa-
len. Najbolje priporočeno
domače sredstvo.

Ces. kralj. dež. priv.
tovarna za likerje
Alb. Eckert, Gradec.

Novo urejena
prva hrvatska tovarna žaluzij,
rolet, lesenih in železnih zatvornic
(žaluzij) in kartonažev

G. Skrbic
Ilica 40 Zagreb Ilica 40
ustanovljena 1889

priporoča svoje na glasu solidne,
točne in cenene

domače proizvode
odlikovane z največjimi
odlikovanji. (288-1)

Moderni stroj! Brez konkurence!
Ceniki gratis in franko.
Popravila točno in ceneno.

Pfaff-ovi šivalni stroji
so zaradi svoje lepe oprave in nepokončljive trpežnosti izvrstno
pripravljeni za rabo v rodbinah, pri obrtnih, kakor tudi pri vsakvrstnih kvač-
karjah. — Pouk brezplačen. — Stroji se dobijo v ednomesečno poskušnjo.
Jamstvo 10 let.

Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg
F. TSCHINKEL.

Najcenejsa popravila šivalnih strojev vseh sistemov, kakor tudi biciklov.

Francoski velekapitalisti

kupujejo posestva

z industrijo ali brez nje.

Ponudbe prevzema zastopnik gosp.

J. Weiss, Graz, Thonethof, Pfarrgasse Nr. 2.

Molčečnost zajamčena.

(303)

Dva dijaka

iz dobre hiše se sprejmeta na hrano
in stanovanje. (280-2)

Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

Vsak dan sveže in fine
pustne krape

priporoča slaščarnica (2872-7)

R. Kirbischa

Ljubljana, Kongresni trg.

Deske in tramove

kupuje po ugodni ceni in proti takojšnjemu

plačilu (293-1)

Anton Deghenghi

lesni trgovec „pri figovcu“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na

Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih

pušč za lovce in strelice po najnovješih

sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi prede-

ljuje stare samokresnice, vspremja vsako-

vrstna popravila, ter jih točno in dobro

izvrsuje. Vse puške so na c. kr. preskuš-

valnici in od mene preskušene. — Ilus-

tratori (96) omeni ceniki zastonj. (4)

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ogajis

Wels, Gornje Avstrijsko.

Najboljše črnilo svetá.

Kdo hoče obutalo ohraniti

lepo bleščanje in trpežno, naj

kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo;

za svetla obutala samo

Fernolendt crème za

naravno usnje.

Dobiva se povsod.

C. kr. dež. priv.

tovarna ustanov. I. 1832

na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (103-4)

Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti paz!

paz! se natancno na moje ime

St. Fernolendt.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so zaradi svoje lepe oprave in nepokončljive trpežnosti izvrstno

pripravljeni za rabo v rodbinah, pri obrtnih, kakor tudi pri vsakvrstnih kvač-

karjah. — Pouk brezplačen. — Stroji se dobijo v ednomesečno poskušnjo.

Jamstvo 10 let.

Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg

F. TSCHINKEL.

Najcenejsa popravila šivalnih strojev vseh sistemov, kakor tudi biciklov.

z industrijo ali brez nje.

Ponudbe prevzema zastopnik gosp.

J. Weiss, Graz, Thonethof, Pfarrgasse Nr. 2.

Molčečnost zajamčena.

(303)

Dva dijaka

iz dobre hiše se sprejmet na hrano

in stanovanje. (280-2)

Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

Vsak dan sveže in fine

pustne kape

priporoča slaščarnica (2872-7)

R. Kirbischa

Ljubljana, Kongresni trg.

Deske in tramove

kupuje po ugodni ceni in proti takojšnjemu

plačilu (293-1)

Anton Deghenghi

lesni trgovec „pri figovcu“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na

Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih

pušč za lovce in strelice po najnovješih

sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi prede-

ljuje stare samokresnice, vspremja vsako-

vrstna popravila, ter jih točno in dobro

izvrsuje. Vse puške so na c. kr. preskuš-

valnici in od mene preskušene. — Ilus-

tratori (96) omeni ceniki zastonj. (4)

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ogajis

Wels, Gornje Avstrijsko.

Najboljše črnilo svetá.

Kdo hoče obutalo ohraniti

lepo bleščanje in trpežno, naj

kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo;

za svetla obutala samo

Fernolendt crème za

naravno usnje.

Dobiva se povsod.

C. kr. dež. priv.

tovarna ustanov. I. 1832

na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (103-4)

Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti paz!

paz! se natancno na moje ime

St. Fernolendt.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so zaradi svoje lepe oprave in nepokončljive trpežnosti izvrstno

pripravljeni za rabo v rodbinah, pri obrtnih, kakor tudi pri vsakvrstnih kvač-

karjah. — Pouk brezplačen. — Stroji se dobijo v ednomesečno poskušnjo.

Jamstvo 10 let.

Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg

F. TSCHINKEL.

Najcenejsa popravila šivalnih strojev vseh sistemov, kakor tudi biciklov.

z industrijo ali brez nje.

Ponudbe prevzema zastopnik gosp.

J. Weiss, Graz, Thonethof, Pfarrgasse Nr. 2.

Molčečnost zajamčena.

(303)

Dva dijaka

iz dobre hiše se sprejmet na hrano

in stanovanje. (280-2)

Kje? pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

Vsak dan sveže in fine

pustne kape

priporoča slaščarnica (2872-7)

R. Kirbischa

Ljubljana, Kongresni trg.

Deske in tramove

kupuje po ugodni ceni in proti takojšnjemu

plačilu (293-1)

Anton Deghenghi

lesni trgovec „pri figovcu“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Ljudevit Borovnik

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 1. februarja. Današnja seja proračunskega odseka je trajala do 1/3 popoldne. Dognala se je razprava o visokih šolah. Povše je nujno pozivljal naučnega ministra, naj se jasno izreče glede vseučilišča v Ljubljani. Minister je sicer dejal, da se izreče, pa tega ni storil. Predlog d' Elvertov, naj se postavka za češko tehniko v Brnu črta, je pogorel. Odklonjen je bil s 25 proti 12 glasom. Stürgkh, Schwegel in Pernerstorfer so se absen-tirali. Malfatti, Rizzi, Morsej in Fuchs so glasovali za postavko.

Dunaj 1. februarja. Deputacija slovenskih poslancev je bila včeraj pri ministrskem predsedniku Körberju in mu izjavila, da ne more na noben način pritrditi Stürgkhovemu predlogu za stran celjske gimnazije. Slovenski poslanci bodo po stališču, ki ga zavzame vlada v tej zadevi, brezobzirno izvajali vse konsekvence.

Dunaj 1. februarja. V proračunskega odseku se začne razprava o srednjem šolstvu šele v sredo, ker v ponedeljek ne bo seje, v torek pa ima poslanska zbornica sejo. Lupul je došel sem in bo glasoval za celjsko postavko.

Dunaj 1. februarja. Ministerski predsednik Körber je bil danes v posebni avdijenci pri cesarju. Cesar pojde za 14 dni v Budimpešto.

Dunaj 1. februarja. Zopet se je zgodil tu roparski umor. Žrtev je 84letna zasebnica Heger-Hortt.

Lodon 1. februarja. „Times“ javlja, da je vlada včeraj zaukazala, odposlati devet novih bataljonov v južno Afriko ter sklepa iz tega, da je vlada odklonila vse predloge nizožemske vlade za stran miru in da hoče vojno nadaljevati, dokler Buri ne kapitulirajo.

Zadnja beseda.

„Edinost“ že ves teden pere svoje „Rokovnjače“. Napolnila je samó z menoj cele številke. Tako dolgočezno odgovarjati pa nimam niti časa, niti vzroka. Bodti torej „Edinosti“ zadnja, prav kratka beseda: Kdaj in kolikokrat so igrali v Trstu „Rokovnjače“, sem izvedel šele iz 25. letosnjice številke „Edinosti“. Obveščen sem bil le o prvi predstavi. Ker „Edinosti“ navadno ne čitam, mi ni bil znani noben naslednji datum. Šele danes sem izvedel, da so igrali „Rokovnjače“ ne trikrat, nego štirikrat. Dr. Eirich je prevezel „Rokovnjače“ in „Desetega brata“ početkom decembra. Moja dolžnost ni, pisariti društvo o tem dejstvu, saj me ne brigata drami prav nič več, nega ima vse nadzorstvo dr. Eirich sam. Njegova stvar je, izvedeti, kje in kolikor se igra kakšna igra, ki jo zastopa. Moja naloga torej ni in ni bila, opozarjati sploh koga na to, saj tega ne stori ničče, zlasti pa ne, če ga za to nihče ne vpraša. Tržaške dame pa sem opozoril pravstoljno dne 30. jan. ter dobil tudi dopisnico gospa P., katero sem smatral za odgovor. Meni se je šlo pri vasi stvari le za – princip. Tega sem končno dognal tudi pri „Edinosti“. Zahvalo odbora tržaške podružnice je poslala gospa P. najprej lojalni „Edinosti“. Ker je ta seveda ni sprejela, jo je poslala meni. Vse drugo me ne briga nič, zato nanje tudi ne odgovarjam. Terorizirati se da pač dame, mene ne bo teroriziral ničhe!

Fr. Govékar.

V Ljubljani 1. februarja 1902.

Za prebivalce mest, uradnike l. t. d. Proti težkom prebavljenju v vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni Moll-ov Seiditz-prašek, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnovalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpoložila to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarjanu na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (12-2)

Prav domače zdravilo, katero ze že nad 40 let hrani za vsak slučaj v nekaterih rodbinah, je „Práško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega zalagatelja v Pragi. To mazilo se rabi z jako dobrim vspom, da se rana z obližjem pokrije, kadar se je kdjo nevarno ranil, rabi se pa tudi, da se prepreči nevarno prisad, tako da se rana po hladilnem, bolčino zmanjšujejočem vplivu mazila hitreje zaceli. „Práško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat!

Zdi se, kakor da hoče letošnja zima dosegnanje pomanjkanje snega nadomestiti s podjenim mrzljom. Tembolj blagodejno je pri takšem vremenu uživanje dobrega čaja, kakršna je v prvi vrsti nad vse izborna vrsta čaja tvrdke bratov K. & C. Popoff v Moskvi, ki se dobiva v vseh boljših trgovinah ter si je pridobil splošno veljavo in prijubljenost.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. januvarja: Ivan Uranič, delavec, 65 let, Tržaška cesta št. 20, rak.

Ne teptaj z nogami, kar ti je Bog v naravi daroval; o tem lahko sledi pisma svedočijo. (Originali so vsa-komur na razpolago). Pišejo nameč:

Gospod M., župan v M.: Prosim vas še enkrat, da mi pošljete zopet 5 zavitkov „Pectora“ za uporabo proti kataru in kašlu. — Po uporabi prve pošljivate se je bolesen na boljše obrnila.

Gospod dekan B. v R.: Prosim še enkrat enako pošljitev po poštnem povzetju, nameč „Pectora“. Čaj razrušuje glen in se je pri občinstvu jako dobro obnesel.

Gospod G. B. v R. na Bavarskem: S tem

Vas najujudnejše precsim, da mi po poštnem

povzetju zopet 10 zavitkov svojega „Pectora“

pošljete, ker ta je pri moji 25letni bolesni

jako dobro učinkoval in jaz še nadalje caj upo-

rabiljati hočem, ker sem na naduhu bolan in že

71 let star.

Gospod G. v R.: Pošljite mi s prvo pošto 10 za-

vitkov svojega „Pectora“, jaz istega uporabljam

od 1. 1895 ali 1896. z dobrim vspomem. Že naprej

zahvaljujem ter pozdravljam.

Gospod A. P. v P.: Gornja Lužica (Ober-

Lausitz). Prosim Vas za takojšnjo odpšljajtev

petih zavitkov Vašega izvrstnega „Pectora“,

jaz ga hočem ratiti proti svojemu kataru v

grlu. Ta mi je v lanski jeseni izvrstno pomagal

pri zdravljenju pljuč.

Da se dobri pristno „Pectora“, naj se obrne

vaškod na Diana-lekarno v Budapesti, Karoly

körut 5, ki razpošilja zavitke po 2 kroni. (105)

Meteorologično poročilo.

Vsišina nad morjem 306,2 m. Srednji sračni tlak 736,0 mm.

Jan.	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C	Vetrovi	Nebo	Morjan v 24 urah
31.	9. zvečer	744,3	0,2	ar. jzahod	snež	
1.	7. zjutraj	738,9	-2,5	sl. jzahod	snež	4,0 mm.
	2. popol.	738,6	-1,4	sl. jvzhod	snež	

Srednja včerajšnja temperatura 1,0°, normale: -1,7°.

Dunajska borza

dn. 31. januvarja 1902.

Skupni državni dolg v notah	100,90
Skupni državni dolg v srebru	100,80
Avtirska zlata renta	120,50
Avtirska kronska renta 4%	98—
Ogrska zlata renta 4%	119,80
Ogrska kronska renta 4%	96,80
Avtro-ogrške bančne delnice	164,0—
Kreditne delnice	673,50
London vista	239,40
Nemški državni bankovci za 100 mark	117,12
20 mark	23,44
20 frankov	19,03
Italijanski bankovci	93,30
C. kr. cekini	11,31

Zahvala.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem prisrčna hvala za izreceno ustno in pismeno sočutje ter za obilo spremstvo k zadnjemu počitku pokojnega sopoga, oziroma oceta, gospoda

Janeza Albrehta

trgovca in posestnika v Hotedršici.

Posebno se izraža srčna hvala iz Ljubljane, Trsta, Logatca, Idrije, Črnega vrha in Godoviča došlim prijateljem k pogrebu pokojnega.

(305) **Zalujoči ostali.**

Hotedršica 29. januvarja 1902.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze toplega sočutja, ki so nam došla ob prebitki izgubi našega iskrenoljubljenega oceta, tasta in starega oceta gospoda (291)

Valentina Sušnika

zasebnika, častnega meščana in bivšega župana Škofjeloškega itd.

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku, osobito preč. gg. duhovnikom in oo. kapucinom, gg. uradnikom, sl. občinskemu svetu, sl. šolskemu vodstvu, sl. društvom: čitalnici, bralemu in gasilnemu društvu, posebno pa se prijateljem iz Kranja, Ljubljane in Litije, vsem darovalcem krasnih vencev, kakor tudi gg. pvecem bralema društva za ganljivo petje, bodi vsem vsem najiskrenje zahvala.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Na došlih nam mnogobrojnih, sočutja polnih izrazih toljaže in tešila povodom smrti naše iskreno ljubljene nepozabljive sopoge odnosno matere, stare matere in tete gospo

Marije Grilc

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, vsem darovateljem prekrasnih vencev, vsem tistim sočutčim, ki so predragi rančki izkazali s svojim spremstvom zadnjo čast, svojo iskreno in toplo zahvalo.

(294) **Bog plati!**

Zalujoči ostali.

Žrebanje 15. februar 1902.

Promese k zemelj. kredit. srečkam I. emisije á K 4'50 K 90.000 —

priporoča

ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

(306)

Večletna, dobro upeljana špecerijska trgovina

z žganjetičem v Spodnjem Šiški pri Maurerju se pod ugodnimi pogoji odda, oziroma proda.

Natančnejša pojasnila dá A. Jagodić,

Stari trg št. 12, II. nadstropje. (117-2)

Gostilna

na dobrem prostoru se takoj odda.

Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo »Slov. Naroda«. (282-2)

Išče se prva natakarica

s kavcjo.

(272-3) Alojzija Hazlinger

, „pri roži“ v Ljubljani.

Učenek

14 let staro, z dobrimi šolskimi spričevali, nemškega v slovenskem jeziku popoloma zmožno, sprejmeta takoj

Lebinger & Bergmann

trgovina z mešanim blagom v Litiji.

Naslovna knjiga

(Adressbuch)

Austro-Ogrske 1897—1900, ki obsegajo v dveh debelih zvezkih črez milijon adres raznih industrijalcev, trgovcev, obrtnikov, advokatov, veleposestnikov, ekonomov itd. itd. (205-1)

Izvirna cena 30 K, razpo

Fotografični atelijé L. Krema.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinjejših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjejše
židle.
M. Pakič
Ljubljana.
Naznani naročnikom se pošilja s
potrebnim.

Lepo polt

doseže in razne napake odstrani v kratkem času, kdor porabi popolnoma neškodni, z nagrado odlikovani

Pariški Louise-Crem'

nezmotljivo sredstvo zoper pege.

Cena dveh škatljic 4 K.

Po pošti se pošilja previdno, tudi z navodilom, ne da bi se vsebina izdala.

J. Vojtech č. 583. (220-3)

Praga, Kralj. Vinogradi, Češko.

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo proti majhnemu platu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

6 komadov najfinjejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;

6 kom. amer. pat. srebrnih vilie iz enega komada;

6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žleb;

12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žleb;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;

1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;

6 kom. ang. Viktoria čašice za podklado;

2 kom. efektnih namiznih svečnikov;

1 kom. cedilnik za čaj;

1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo **gld. 6-60**.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedati dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garanjuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadružka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v (211-2)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali ce se znesek naprej vpošlje.

Cistinski prašek za nojo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz pohtvalnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Oto Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamil Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in dečke,

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovnejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

gotovih oblek
za gospode in dečke,
jopic in plaščev
za gospe,
nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovnejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vse v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna. — Gene niske.

A. Kunst

Ljubljana, Židovske ulice štev. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na Izvoru.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati.

„Mačkov lek“

postavno zavarovana in večkrat odlikovana izborna pijača zoper „mačka“.

v samoprodaji ima
Gustav Fischer

izdelovalec soda-vode. (233-2)

Tovarna pečij
in raznih prstnih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarška cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarstvom in stavbenikom svojo veliko začelo najmodernejših prešnih ter barvanih prstnih

pečij
in najtrpežnejših štedilnih ogonjišč

lastnega izdelka, in sicer ružnih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in poštine prosto. (5)

CACAO
SUCHARD
GRAND PRIX
PARIS 1900.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd.

po najnižjih cenah.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconni

priporoča

po najnižjih cenah.

HENRIK KENDA

Sklošče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo,

a a a a klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. a a a a

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg št. 28
urar, trgovce z zlatinino in srebrino in vsemi optičnimi predmeti.
Nikelasta remonta ura od gld. 1.90.
Srebrna cilinder rem. ura od gld. 4.—.
Ceniki zastonj in franko.

Koroški rimski vrelec

najfinješa planinska kislava voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškom, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehurju in ledvicah. (16-5)

Zastopstvo za Kranjsko in Primorsko:
Fran Bojnšek
Ljubljana, Pred škofijo št. 22.

Epilepsija.

Kdor trpi na padavi bolezni, krči ali drugih nervoznih bolestih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštine prosto v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a.M.

Na prodaj je novo zidana hiša

ob Dunajski cesti, s prodajalnico, mesnicico, konjskim hlevom, skladiščem in lepim vrtom. — Več se izve pri lastniku v Dobu št. 97. (159-3)

**Najboljša kavina primes
je in ostane
Tschinkel na kavini zdrob iz Ljubljane.**

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarška cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.

Blekile in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.

Vnanja naročila se točno izvrši.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kollzejske ulice štev. 18
(v Trnovem) 5 izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne sode po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove ključavnica

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša) priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ogonjišč

najpriprstnejših kakor tudi najfinjejših, z zoloto medjo ali mesingom montiranih za oblike z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po cen. Vnana naročila se hitro izvrši.

Učenca

kateri je ljudsko šolo dovršil, 13—14 let starega, išče za prodajalno mešanega blaga

Anton Zure

trgovec v Črnomilju.

Dobra vzgoja pogoj. (259-2)

Prodaja stavbišč.

Zemljišče ki meri 13.882 □ sežnjev, najlepše lega za stavbišča stanovanj na okrajni cesti Glince - Podrožnik in na mestni meji Glince-Rožna dolina, tikoma na novo projektovane ceste za c. kr. tobačno glavno tovarno proda v manjših in večjih parcelah □ seženj od gld. 1 — do gld. 2.50 (287-1)

Janko Traun,
Glince pri Ljubljani.

Pozor!

Prijatelj, veš kaj?

Pojdive na Breg v gostilno k „Stefanu“. Dne 2. februar je tam medvedov večer.

No, kaj pa je to?

Usak, kateri pride, dobi kos suhega medveda.

in potem pa le hitro pojdiva! (202)

Pri žlezah, škrofelnih, angleških bolezni, kožnih izpuščajih, protinu, revmatizmu, pri bolezni v vratu in na pljučih, starem kasiju, za slabotne malokrvne otroke priporočam svoj povsod znani in priljubljeni in od zdravnikov veliko priljubljeni (2106-10)

Lahusen-ov jedoželeznati

jetrnitran

(salo iz kitovih jeter),

Ta jako dobi in veselno vplivajoči jetrni tran presega po svoji zdravilni moči vse slične izdelke in novelja zdravila. Okus jano fin in mil, zato ga jemljo radi veliki in mali brez gabena ter ga lahko prenašajo. Zadnje leto se je porabil kakih 80.000 steklenic, kar najbolje izpručuje njegovo dobro in priljubljenost. Mnogo priznanj in zahval. Cena 3 in 6 K, zadnja količina se priporoča za daljšo uporabo. Ozira naj se pri nakupu na tvoj tovarnarja apoteke Lahusen-a v Bremah.

V Ljubljani se dobiva v lekarni pri „Mariji pomagaj“, na Resljevi cesti št. 1, pri „Orlovi lekarni“, na Jurčičevem trgu št. 2, v lekarni pri „Angelju“, Dunajska cesta št. 4, lekarna pri „zlatem jelenu“, na Marijinem trgu in lekarna pri „Jednorogu“ na Mestn

Singer-jevi šivalni stroji.

Originalni Singer-jevi šivalni stroji
so vzorni v konstrukciji kakor v izpeljavi.
Originalni Singer-jevi šivalni stroji
so neobhodno potrebni za domačo rabo in obrt.
Originalni Singer-jevi šivalni stroji
so najbolj razširjeni v tovarniškem prometu.
Originalni Singer-jevi šivalni stroji
so neprekosni v izvrševanju kakor v trpežnosti.
(234) Brezplačni poučni tečaji, tudi v modernem umetnem vezenju.

Singer Co., delniška družba za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

Obrtno naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da

nožarsko in bicikljiško obrt

ranjega soprega Josipa Kolarja pod tem naslovom ter pod vodstvom spretneg dela nadaljujem.

Prosim slavno občinstvo, da tudi meni enako zaupanje blagohotno izkazuje. Objedem obveščam vsakogar na svojo bogato zalogu bicikle ter bicikljiških potreščin in nožarskih izdelkov. Sprejemam tudi vsakršna pravila, dalje pobakenje in ponikanje z električno silo ter izvršujem ista najceneje in s točno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem
(215-3)

Josip Kolar-jeva vdova
Alojzija Kolar.

Jvana Bizjaka Bermaline-pecivo

z varstveno znamko

v Ljubljani, Poljanska cesta štev. 25.

Naznanjam velecenjenemu občinstvu, da izdelujem od 1. januvarja 1902 Bermaline-pecivo, in sicer: Bermaline kruh, Bermaline namizni kruh, Bermaline kolače, Bermaline prepečenec I. in II. in Bermaline biskuit.

To pecivo ima poleg okrepčevalnega svojstva tudi izvanredno redilno moč ter pri pravilnem zavživanju tako povspreme moči pri zdravih in bolnikih. Imata obenem prav posebno redilno moč za malokrvne, bolne na želodcu, na živcih, bledične, jetične in okrevojajoče.

(285-1)

Edino jaz imam na Kranjskem pravico, tako pecivo izdelovati.

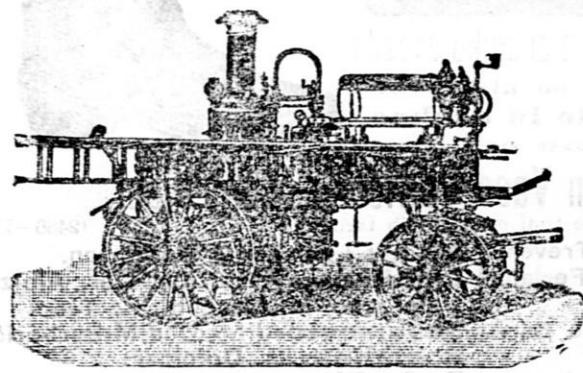
Pozor! Pozor!

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najmožnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledče predmete:

Brigalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zamrzlini, s pribredo, da brigalnice na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, ista se nosi ali vozi; parne brigalnice, vodonosne, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnajnice itd., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekire, leske, ter sploh vse za gasilca društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetylen-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste — Gasilna društva, občine in pošteni kmetovalci-gospodarji plačujo franko na vsak kolodvor.

(279-1)

Cenike pošljamo brezplačno in poštnine prosto.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačni.

Klobuke
najnovejši façone
priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tuk moje
glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogu vseh vrst

žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilik in salonskih
ur, vse samo
dobro do najfinješ
kvalitete po nizkih
cenah.

*Novosti
v žepnih in stan-
skih urah so vedno
v zalogi.*

Popravila se izvršujejo najtečnoje.

Dragotin (Marko) Pohlin
Ada Pohlin rojena Mallner
poročena.
Gorica
dné 1. svečana 1902.
Maribor

Gostilna Jraun Glince, Tržaška cesta št. 3

priporoča:

Vino rudeče Istrijansko	1901	liter	24	kr.
„ črno	1901	"	28	"
„ rumeno	1901	"	28	"
„ teran	1901	"	36	"
„ rumeno hrvatsko	1900	"	40	"
„ rebula gorško	1901	"	40	"
„ eviček dolenjski	1900	"	44	"
„ rumeno staro štaj.	1898	"	48	"
Pivo Puntigamsko	...	"	20	"

istotako po naj nižji ceni buteljska vina, kakor Refoško, Marsala, Muškatelec, Vermouth, Ribezel, Graševina in Šampanjec.

Dobivajo se tudi mrzla in gorka jedila po naj nižji ceni.

Najnovejše blago

za plesne veselice iz svile, volne in tančice (batista)
priporoča za jako nizke cene

I. Grobelnik

Stolni trg 1. — Ljubljana. — Špitalske ulice 2.

Uzorci za zunaj franko.

(50-8)

Kot posebno izbrane toalete so v zalogi pariški in dunajski
uzorci in se posamezno blago na zahtevanje tu naroči.

Stanje hranilnih vlog:

15 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

okroglo 350.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do-
poludne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevdignjene
obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih
obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila
vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezerv-
nega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem
svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.
Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da
vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar malo-
letnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom
c. kr. poštni hranilnici. Poštno-hranilnične sprejemnice
se dobivajo brezplačno.

(13-5)

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačni.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogu vseh vrst

žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilik in salonskih
ur, vse samo
dobro do najfinješ
kvalitete po nizkih
cenah.

*Novosti
v žepnih in stan-
skih urah so vedno
v zalogi.*

Popravila se izvršujejo najtečnoje.

Optični zavod J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trancem 1

priporoča svojo veliko zalogu

vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljno-
gledov, kakor tudi vseh
optičnih predmetov.

Tu se dobiva:

„Luč v žepu!“

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga

se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani
v Špitalskih ulicah štev. 4.

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Stenograf

zmožen slovenske in nemške stenografije, sprejme se s 15. svetčanom. Plačilo po dogovoru.

Advokat dr. J. Rudolf v Konjicah.

Svet. razstava v Parizu 1900. "Grand Prix". Svetovnoznanji ruski karavanski čaj

bratov
KHC POPOFF MOSKVA

c. kr. dvornih zalogajatev.

Najfinje blago.

Pisarna: Dnina, VII/2, Breitegasse 9. Na drobno se dobiva v vseh zadavnih finejsih trgovinah v originalnih zavitkih. 2275-9.

Vart. znaka: Sidro.
LINIMENT CAPS. COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznano izborni, bolečine tolazeče mazilo; po 80 h. K 1:40 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnicah s našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepičan, da je da je dobil originalni izdelek. (2622-10)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Vsak dan sveže pustne krofe priporoča pekarna in slaščičarna Jakob Zalaznik Ljubljana, Stari trg 21. (38-5)

Praško domače mazilo

Iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hlad. V puščah à 35 kr. in 25 kr., po poti 6 kr. vč. Razpoljila se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gld. 1:58, se pošlje 4/1 puščice, ali za gld. 1:68 6/2 puščice, ali za gld. 2:30 6/1 puščica, ali za gld. 2:48 9/2 puščic franko na vse postaje avstro-ugrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zraven stojajočo zakonito deponovanu varstveno znamko.

Glavna zalcga: B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“ Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203. Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ljubljani se dobiva pri gospodilih lekarjih: O. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Marša detschläger, J. Mayr. 14-3

Pomagajte si do mlinov brez vode!

Tvrdka

R. A. Smekal

tovarna za gasilne in gospodarske stroje

ponuja

posameznikom ali občinam mline na motor brez vode ali pa na rečno moč pod povoljnimi pogoji. Istotako vse gasilne in gospodarske stroje. Roba solidna z garancijo.

Tedaj na noge tam, kjer ni vode in mlinov!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Častiti gg.
ženini in neveste!

Največja izbera lepih zaročnih in poročnih prstanov, ur, verižic, uhanov in brošk najnovejše vrste.

Namizna oprava (Besteck), svečniki itd.

Veliki novi ceniki s koledarjem gratis in franko.

Uljedno vabim in se priporočam (114-7)

Fran Čuden
urar, trgovina z zlatnino, srebrnino, šivalnimi stroji in bicikli v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Važno! Za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša posrežba za droge, komikallje, zeliča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobi pršek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dlanave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske naprave in potrebščine, kirurgične obvezile, vseake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za itd. — Velika zaloga najnovejšega rumna in konjaka. — Zaloge svetih mineralnih ved in solii za kopel. 5

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: gronka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno i. t. d. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Solonburgo ulica št. 3

* Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarje se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vskeršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja. Zastop dvorne tvrdke bratov Stingl na Dunaju.

Ubirač glasovirjev v glasbenih zavodih: „Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popravljanje.

Kupila bi (264-3)
SUROVO MASLO za ČAJ in ŠIR
mlekarna Mauser v Opatiji.

Pošiljatve za poskušnjo se želijo.

Naznanilo in priporočilo.

Alojzij Korsika

umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani priporoča slavnemu p. n. občinatu svojo bogato zalogo

poljskih, zelenjadnih in tudi cvetličnih semen.

Edina na Kranjskem res strokovno urejena semenska trgovina, ki obsega nad 325 semenskih vrst, za katerih kaljivost in pristnost jamčim.

Nadalje se dobé tudi mnogovrstne rastline, kakor tudi lepotni grmiči, vrtnice, cvetlice v lončih i. t. d.

Posebno se pa priporočam za izdelovanje šopkov in vencev

svežih in suhih, s trakovi in napisi, in vse v mojo stroko spadajoče predmete ter zagotavljaj najnovejše cene.

Za obilo obiskovanje se priporoča z odličnim spoštovanjem

(192-3) Alojzij Korsika. Ilustriran cenik za leto 1902 dobi se brezplačno.

Trikratni ,Zivijo!

Mici Belič k njenemu

imendanu. Častilec

(302) Prostovoljno gasilno društvo

v Mostah

priredi

predpustno veselico

v prid gasilnega orodja

dne 2. svetčana 1902

v prostorih gostilne in kavarne pri malem slonu v Vodmatu.

Začetek ob 6. zvečer. (281)

Kašelj utolažijo

preizkušeni in fino okusni

(2344-14) Kaiserjevi

prsni bonboni.

2740 notarsko overovljenih

sprlčev al Jaméi za govor vseh pri knjuju, hripanju, katarju in zasliženju. Mesto te ponujano naj se zavrne! Zavoj 20 in 40 vin.

Zalogo imajo: Mr. Pr. Mardetschlaeger v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železne mostu: pri Ubaldu pl. Trnkóczyju in v lekarni Milana Leusteka v Ljubljani. V No- vém mestu v lekarni S. pl. Sladojević.

Med. dr.

Démeter vitez Bleiweis-Trsteniški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v vratu in nosu

ordinira

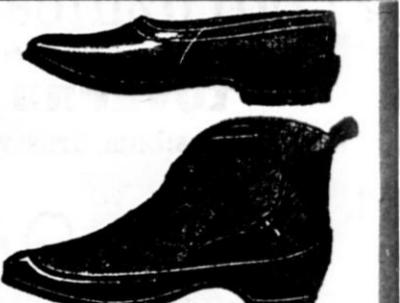
(239-3)

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 7

od 3.—5. ure popoludne.

Ob nedeljah in praznikih od 11.—12. ure dopoludne.

Prave ruske
galoše
iz Rige z znamko zvezda
1888. Varstvena znamka.

Ant. Krisper-ju in Vaso Petričić-u v Ljubljani

ter nadalje tudi pri sledenih tvrdkah:

Litija: Lebinger & Bergmann.

Ljubljana: Karol Karinger, Alojzij Persche, M. Cescutti, K. Treo.

Novomesto: J. Medved, M. Barborič.

Postojina: D. Dolničar.

Radovljica: Leopold Fürsager, Friedrik Homann, Oton Homann.

Skofja Loka: J. N. Koceli.

Fran Bergant

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 6
nasproti cerkve sv. Jakoba

priporoča svojo

špecerijsko in delikatesno

Na debelo. Na drobno.

Špecialitete:

Doma žgana kava.

Sunke in salame.

Garantirano pristen rum, konjak, ruski čaj ter

raznovrstna južna vina.